

DĚLAT
DOBRÝ SOFTWARE
NÁS BAVÍ

PROFINIT

Clustering velkých dat

Jan Hučín

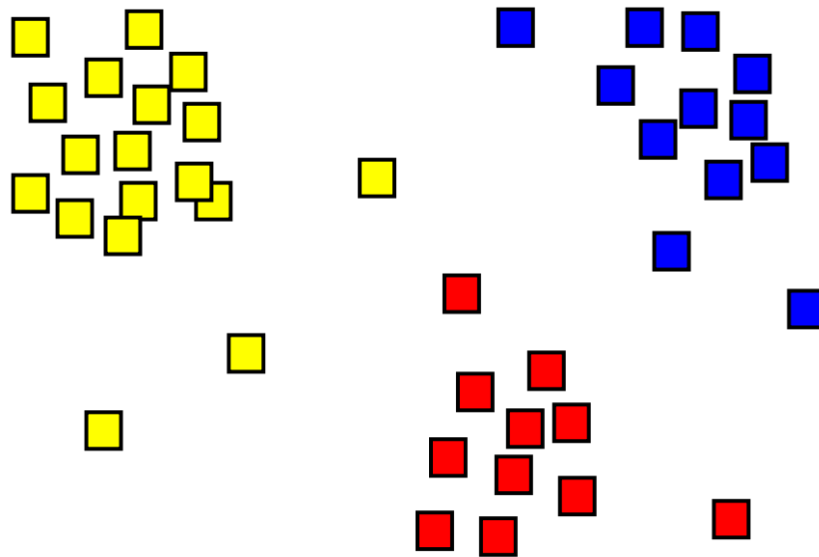
12. dubna 2019

Osnova

1. Účel a typy clusteringu
2. Metriky a podobnosti
3. Aglomerativní metody
4. Přiřazovací metody
5. Clustering a Spark ML

Účel clusteringu

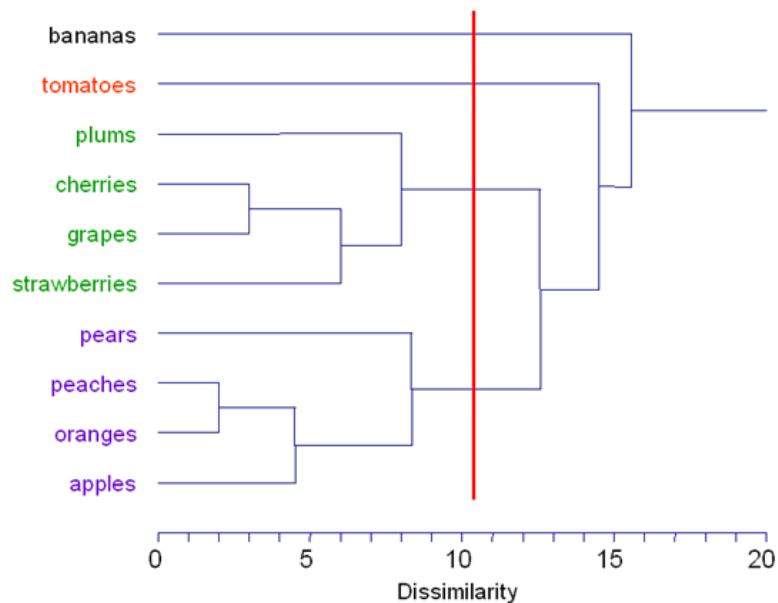
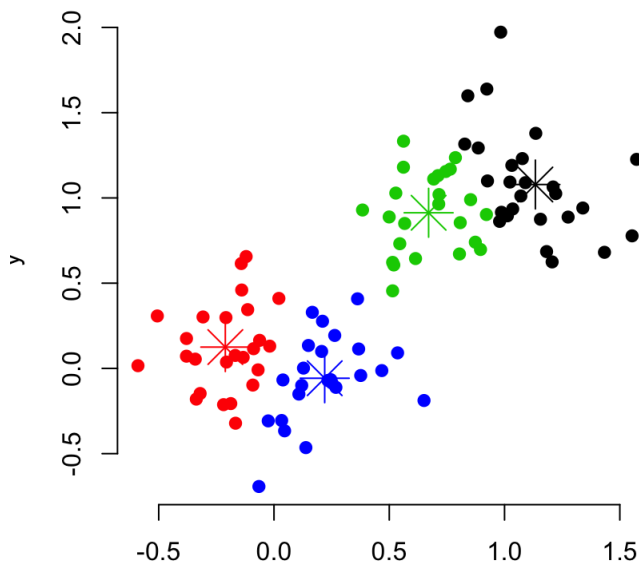
- › unsupervised learning
- › sdružení jednotek do logických shluků (clusterů)
  - blízké jednotky v jednom clusteru
  - vzdálené jednotky v různých clusterech
  - vyžaduje metriku vzdálenosti / podobnosti

Typy clusteringu

- › aglomerativní
  - jednotky se sdružují postupně
  - počet clusterů není předem dán
- › přiřazovací
  - počet clusterů dán předem
  - jednotky se přiřazují definovaným clusterům

K-means with k = 4

Metriky a podobnosti

- › Určuje vzdálenost mezi dvěma prvky
  - čím podobnější, tím bližší
- › Vzdálenost
  - jednotky jako body v nějakém prostoru – délka cesty
  - norma vektoru: Eukleidovská, Manhattan, maximální (L_∞)
  - problém vysoké dimenzionality
  - editační (Levensteinova) vzdálenost mezi řetězci
- › Podobnost
  - jednotky jako množiny vlastností
  - číselné vyjádření shody množin nebo shody míry vlastností
  - $\langle 0; 1 \rangle$

Podobnosti množin

A, B – množiny

Jaccardova podobnost

$$\frac{|A \cap B|}{|A \cup B|}$$

Cosinová podobnost

$$\frac{|A \cap B|}{\sqrt{|A||B|}}$$

Další: Dice-Sorensen, overlap atd.

Podobnosti vektorů

A, B – vektory v n -rozměrném prostoru

vážená Jaccardova podobnost

$$\frac{\sum_i \min(a_i, b_i)}{\sum_i \max(a_i, b_i)}$$

Cosinová podobnost

$$\frac{\sum_i a_i b_i}{\|A\| \|B\|}$$

Jiné podobnosti:

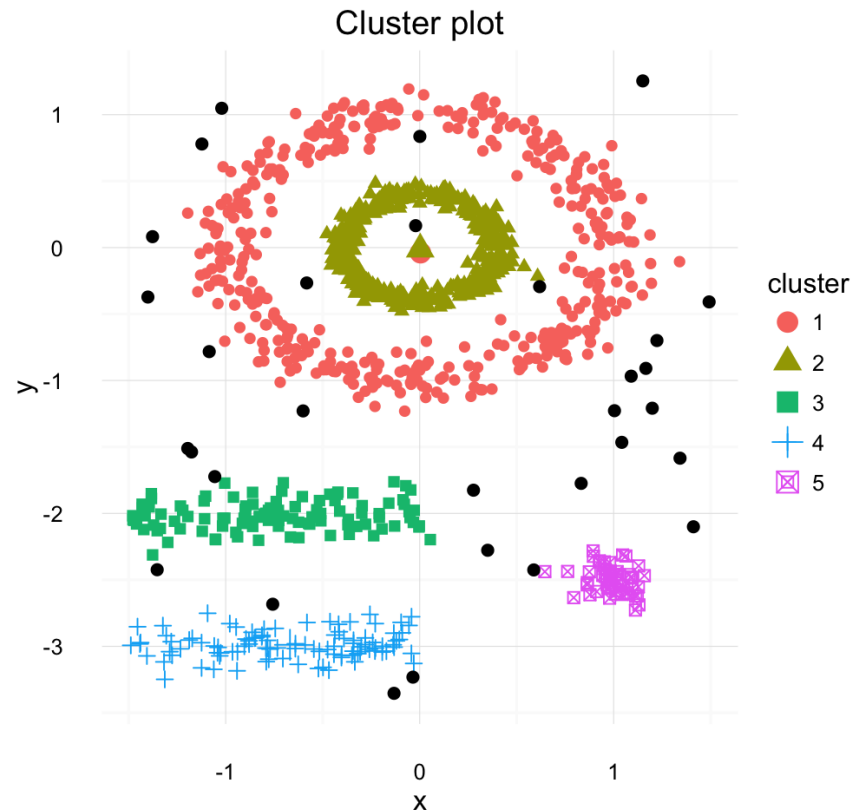
- › např. podobnost řetězců – délka společného podřetězce

Aglomerativní metody

- › postupné sdružování nejbližších jednotek/clusterů
- › mohou vznikat i složité clustery
- › finální clusterování – lze dynamicky

Příklady:

- › hclust
- › dbscan

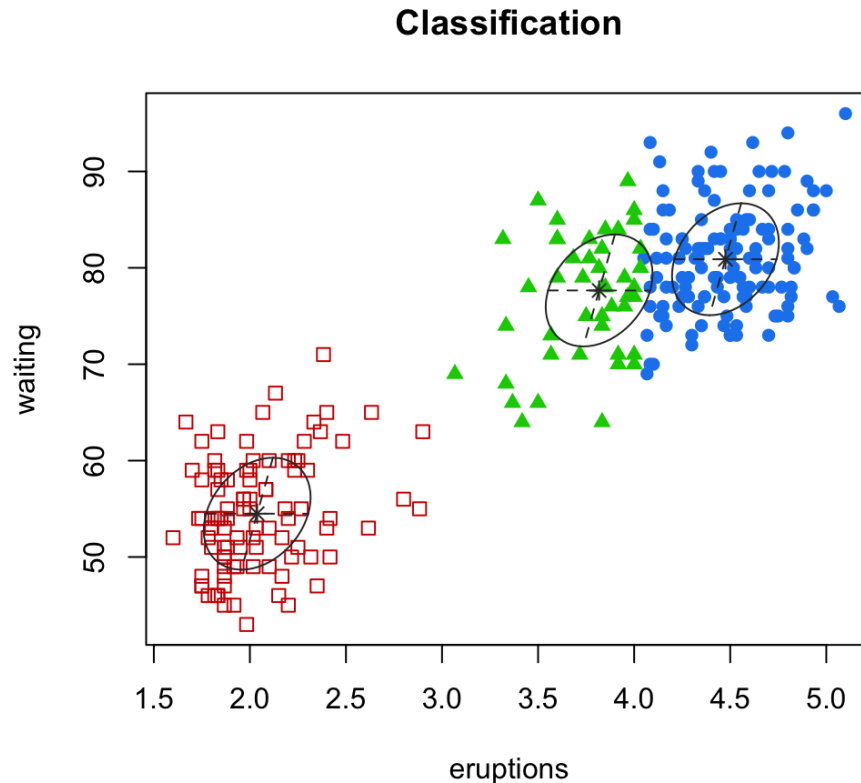

Přiřazovací metody

- › stanoví se počet clusterů
- › výchozí reprezentanti clusterů (centroid, clusteroid)
- › body postupně přiřazovány
- › opakování s jinou výchozí reprezentací clusterů

Příklady:

- › k-means
- › Gaussian mixture
- › Power Iteration (PIC)

Spark ML

Co je Spark ML

- › nadstavba nad Sparkem
- › pro RDD i pro DataFrame
- › popisné statistiky
- › lineární algebra
- › modely (regrese, Bayes, stromy)
- › redukce dimenzionality (hlavní komponenty)
- › clustering
- › a další (viz spark.apache.org)

Clustering v Spark ML 1.6

- › aglomerativní metody ne – mj. příliš náročné, více než $O(N^2)$
- › **K-means**
- › Gaussian mixture
- › **Power Iteration Clustering (PIC)**
- › **Latent Dirichlet Association (LDA)**
- › a další

K-means

Princip:

- › jednotka náleží do clusteru, k jehož středu je nejbližší (L_2)

Vstup:

- › RDD s elementy array
- › K
- › parametry pro běh (mj. počet opakovaných běhů)

Výstup:

- › centroidy
- › metoda pro zatřídění obecného bodu

Power Iteration Clustering

Princip:

- › detekce komunit v grafu
- › embedding grafu do 1D prostoru + k-means

Vstup:

- › RDD jako řádká trojúhelníková matice afinit (podobností)
- › K

Výstup:

- › přiřazená ID clusterů (komunity)

Problémy:

- › Ilustrační příklad nekonverguje.
- › Na Metacentru padá při vyšším limitu počtu iterací.
- › Řešeno vlastní implementací.

Latent Dirichlet Association

Princip:

- › stanoví témata (topics) podle frekvence slov v dokumentech
- › řeší problém vysoké dimenzionality

Vstup:

- › korpus – RDD vektorů (řádky=dokumenty, sloupce=slova, hodnoty=četnosti)
- › K

Výstup:

- › popisy témat pomocí nejtypičtějších slov

Díky za pozornost

PROFINIT

Profinit, s.r.o.
Tychonova 2, 160 00 Praha 6

Telefon
+ 420 224 316 016

Web
www.profinit.eu

LinkedIn
linkedin.com/company/profinit

Twitter
twitter.com/Profinit_EU